

Αίτηση προδικαστικής απόφασεως – Υπόθεση C-81/24 [Jenec]ⁱ

Αίτηση προδικαστικής απόφασεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

31 Ιανουαρίου 2024

Αιτούν δικαστήριο:

Okrajno sodišče v Mariboru (Σλοβενία)

Ημερομηνία της απόφασεως του αιτούντος δικαστηρίου:

25 Ιανουαρίου 2024

Ενάγων:

LH

Εναγομένη:

NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d.

[παραλείπόμενα]

**Αίτηση προδικαστικής απόφασεως που υποβάλλεται στο Δικαστήριο της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Διεξαγωγή της διαδικασίας

- 1 Ο ενάγων άσκησε ενώπιον του Okrajno sodišče v Ljubljani (περιφερειακού δικαστηρίου Λιουμπλιάνας, Σλοβενία) αγωγή με την οποία ζήτησε από την εναγομένη να του επιτρέψει την πρόσβαση σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, να του παράσχει βασικές τραπεζικές υπηρεσίες, καθώς και να του καταβάλει αποζημίωση ύψους 10 000 ευρώ λόγω παράβασης της υποχρέωσης που υπείχε να προβεί στη σύναψη σύμβασης.
- 2 Το Okrajno sodišče v Ljubljani (περιφερειακό δικαστήριο Λιουμπλιάνας), κατόπιν ένστασης που υπέβαλε η εναγομένη με το υπόμνημά της αντικρούσεως, κήρυξε εαυτό, με διάταξη της 20ής Απριλίου 2021, κατά τόπον αναρμόδιο και έκρινε ότι αρμόδιο για την έκδοση απόφασης επί της υπόθεσης ήταν το Okrajno

ⁱ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

sodišče v Mariboru (περιφερειακό δικαστήριο Maribor, Σλοβενία· στο εξής: αιτούν δικαστήριο). Με το προκαταρκτικό υπόμνημά του της 4ης Απριλίου 2022, ο ενάγων τροποποίησε το πρώτο σκέλος του αιτητικού της αγωγής αναδιατυπώνοντάς το ως εξής: «*Η εναγομένη υποχρεούται να ανοίξει υπέρ του ενάγοντος, εντός προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης, λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και δη στον βαθμό που ορίζεται στο άρθρο 181, παράγραφος 2, του Zakon o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih [νόμου για τις υπηρεσίες πληρωμών, τις υπηρεσίες έκδοσης ηλεκτρονικού χρήματος και τα συστήματα πληρωμών] (Uradni list RS, αριθ. 7/18, 9/18, όπως διορθώθηκαν, και αριθ. 102/20)*». Με το εν λόγω υπόμνημα, ο ενάγων ζητεί από το αιτούν δικαστήριο να αναστείλει την κύρια δίκη και να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΔΕΕ).

Ιστορικό της διαφοράς

- 3 Από τους ισχυρισμούς των διαδίκων της δίκης προκύπτει ότι τα πραγματικά περιστατικά, όσον αφορά το πρώτο σκέλος του αιτητικού της αγωγής του ενάγοντος¹, δεν αμφισβητούνται από τους διαδίκους και ότι η μεταξύ τους διαφωνία αφορά μόνον τους ισχυρισμούς σχετικά με τη νομιμότητα ή μη της συμπεριφοράς της εναγομένης. Συγκεκριμένα, το σλοβενικό αστικό δικονομικό δίκαιο στηρίζεται στην αρχή της μη αμφισβήτησης, κατά την οποία δεν απαιτείται η απόδειξη των αναγνωρισμένων, μη αμφισβητούμενων ή αμφισβητούμενων, κατά τρόπο μη αιτιολογημένο, πραγματικών περιστατικών, τα οποία πρέπει να θεωρούνται ως αληθή²⁻³. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το αιτούν δικαστήριο έχει διαπιστώσει τα κρίσιμα από νομική απόψεως πραγματικά περιστατικά και, ως εκ τούτου, ήδη στο εν λόγω στάδιο της διαδικασίας υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο ΔΕΕ (μολονότι, στην υπό κρίση υπόθεση, δεν έχει ακόμη διεξαχθεί η

¹ Από τη βασιμότητα του εν λόγω σημείου της αγωγής εξαρτάται η βασιμότητα του δεύτερου σκέλους του αιτητικού της αγωγής.

² Δεν είναι αναγκαίο να αποδειχθούν τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αναγνώρισε ο διάδικος ενώπιον του δικαστηρίου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας (άρθρο 214, παράγραφος 1 του Zakon o pravnem postopku [Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας] (ZPP), Uradni list RS, αριθ. 3/07 – κείμενο το οποίο έχει αποσαφηνιστεί επισήμως, 45/08 – ZArbit, 45/08, απόφαση αριθ. 111/08 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου, Σλοβενία), απόφαση αριθ. 57/09 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου), απόφαση αριθ. 12/10 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου), απόφαση αριθ. 50/10 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου), απόφαση αριθ. 107/10 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου), απόφαση αριθ. 75/12 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου), απόφαση αριθ. 40/13 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου), απόφαση αριθ. 92/13 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου), απόφαση αριθ. 10/14 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου), απόφαση αριθ. 48/15 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου), απόφαση αριθ. 6/17 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου), 10/17, 16/19 – ZNP-1, απόφαση αριθ. 70/19 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου), απόφαση αριθ. 1/22 Ustavno sodišče (Συνταγματικού Δικαστηρίου), και 3/22 – ZDeb.

³ Τα πραγματικά περιστατικά τα οποία δεν αμφισβητεί ο διάδικος ή αμφισβητεί χωρίς αιτιολόγηση θεωρούνται αναγνωρισμένα (άρθρο 214, παράγραφος 2, του ZPP).

επ' ακροατηρίου συζήτηση στην κύρια δίκη και δεν έχει ακόμη διεξαχθεί η αποδεικτική διαδικασία) ⁴.

- 4 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το αιτούν δικαστήριο διαπιστώνει ότι τα κρίσιμα από νομικής απόψεως πραγματικά περιστατικά έχουν ως εξής: στις 22 Οκτωβρίου 2017, ο ενάγων επιχείρησε, στο όνομα της συζύγου του η οποία τηρούσε λογαριασμό πληρωμών στην εναγομένη, να εμβάσει στο πρατήριο καυσίμων Petrol στη Λιουμπλιάνα, ποσό ύψους 93 ευρώ. Όταν ο ταμίας εισήγαγε στο σύστημα τα προσωπικά στοιχεία του ενάγοντος η εναγομένη εμπόδισε την πληρωμή. Στην επιστολή που απηύθυνε η εναγομένη στη σύζυγο του ενάγοντος, υπό την ιδιότητά της ως εντολέα της, εξήγησε ότι λόγω των πολιτικών γεγονότων και των αυξημένων κινδύνων που συνδέονται με τη γενική ασφάλεια και με την αυξημένη δυνατότητα κατάχρησης των τραπεζικών προϊόντων για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή άλλων ποινικών αδικημάτων, έχει λάβει ορισμένα πιο περιοριστικά μέτρα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιβάλλει η νομοθεσία σχετικά με την πρόληψη της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Στο πλαίσιο των εν λόγω μέτρων εντάσσεται επίσης η εφαρμογή των περιορισμών του Office of Foreign Assets Control [Γραφείου ελέγχου των αλλοδαπών περιουσιακών στοιχείων (OFAC), Ηνωμένες Πολιτείες], όπως προκύπτει από τις εσωτερικά έγγραφα της εναγομένης. Πρόκειται κυρίως για τον κανονισμό της εναγομένης για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (κανονισμός για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες). Ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει ότι πριν από τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, εξακριβώνεται, ως προς όλους τους πελάτες, η ενδεχόμενη αναγραφή τους στους καταλόγους περιοριστικών μέτρων (Ευρωπαϊκή Ένωση, OFAC, Ηνωμένα Έθνη, εσωτερικός κατάλογος), λαμβανομένου υπόψη ότι η αναγραφή σε τέτοιους καταλόγους συνεπάγεται απαγόρευση συνεργασίας με τον εν λόγω πελάτη. Άλλες εσωτερικές πράξεις της εναγομένης και, ειδικότερα, οι οδηγίες για τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων με φυσικά πρόσωπα, οι κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής σχετικά με την αποδοχή των πελατών, η μεθοδολογία της εναγομένης όσον αφορά τα περιοριστικά μέτρα και ο Κώδικας Δεοντολογίας της εναγομένης, επιβάλλουν κατ' ουσίαν παρόμοιες απαιτήσεις όσον αφορά τη συνεκτίμηση της αναγραφής δυνητικών πελατών στον κατάλογο OFAC. Κατόπιν της έναρξης της παρούσας πολιτικής δίκης και κατόπιν της κατάθεσης του υπομνήματος αντικρούσεως, στις 23 Μαρτίου 2022 ο ενάγων εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στην

⁴ Το εθνικό δικαστήριο είναι ελεύθερο να αποφασίσει σχετικά με τον χρόνο υποβολής προδικαστικού ερωτήματος. Υπό το πρίσμα των (ασφαλώς μη δεσμευτικών) γενικών υποδείξεων που αποσκοπούν στην ορθολογικότερη άσκηση ορισμένης διακριτικής ευχέρειας, το εθνικό δικαστήριο θα πρέπει να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο στάδιο της διαδικασίας κατά το οποίο τα πραγματικά περιστατικά έχουν ήδη διαπιστωθεί σε μεγάλο βαθμό (βλ. Boulouis, J., Darmon, M., Huglo, J.G., *Contentieux communautaire*, σ. 24). Ωστόσο, ενίοτε συνιστάται να κινηθεί η διαδικασία νωρίτερα, προκειμένου να διαπιστωθεί ποιες πτυχές των πραγματικών περιστατικών θα μπορούσαν να είναι σημαντικές και λυσιτελείς για την επίλυση της συγκεκριμένης υπόθεσης (Hartley, T.C., *The Foundations of European C[om]munity Law*, σ. 294).

έδρα της εναγομένης, καθόσον επιθυμούσε να ανοίξει λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά. Υπάλληλος της τράπεζας υποδέχθηκε τον ενάγοντα και στη συνέχεια ήλεγξε την εγκυρότητα του δελτίου ταυτότητας του ενάγοντος. Η υπάλληλος της τράπεζας του εξήγησε ότι, «το σύστημα δεν επιτρέπει το άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών στο όνομα του ενάγοντος» και ότι, ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατόν να ανοίξει τέτοιο λογαριασμό στην εναγομένη. Ο ενάγων, δέκα ημέρες μετά την υποβολή αίτησης στην εναγομένη για άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, δεν έλαβε γραπτή απάντηση από αυτή, παρά το γεγονός ότι είχε ζητήσει να λάβει απάντηση επ' αυτού. Στις 23 Φεβρουαρίου 2015, η Specializirano državno tožilstvo (Ειδική Εισαγγελία της Δημοκρατίας της Σλοβενίας) περάτωσε και έθεσε στο αρχείο τη δικογραφία η οποία είχε σχηματιστεί εις βάρος του ενάγοντος και η οποία αφορούσε τα ίδια ποινικά αδικήματα για τα οποία είχε κινηθεί διαδικασία εκδόσεως διεθνούς εντάλματος συλλήψεως. Ο ενάγων ουδέποτε καταδικάστηκε οπουδήποτε για το ποινικό αδίκημα λόγω του οποίου περιλαμβάνεται στον κατάλογο OFAC και ουδέποτε ελήφθησαν εις βάρος του περιοριστικά μέτρα οποιασδήποτε φύσεως από τον ΟΗΕ, την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τη Δημοκρατία της Σλοβενίας.

Επί των αντιτιθέμενων νομικών απόψεων των διαδίκων

- 5 Μεταξύ των διαδίκων υφίσταται διαφορά ως προς το ζήτημα κατά πόσον οι διατάξεις του άρθρου 16, παράγραφος 4, της οδηγίας 2014/92/ΕΕ έχουν την έννοια ότι παρέχουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να επιτρέπουν στις τράπεζες, μέσω της εθνικής νομοθεσίας, να απορρίπτουν την αίτηση καταναλωτή για άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά για τον λόγο ότι ο ενδιαφερόμενος περιλαμβάνεται στον κατάλογο OFAC, μολονότι ουδέποτε καταδικάστηκε οπουδήποτε για το ποινικό αδίκημα λόγω του οποίου περιλαμβάνεται στον εν λόγω κατάλογο και ουδέποτε ελήφθησαν εις βάρος του είτε από τον ΟΗΕ είτε από την Ευρωπαϊκή Ένωση είτε από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιοριστικά μέτρα οποιασδήποτε φύσεως. Επομένως, η διαφορά αφορά κυρίως το ζήτημα κατά πόσον μια τέτοια περίπτωση μπορεί να υπαχθεί στην περίπτωση παράβασης των διατάξεων της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Κατά τον ενάγοντα, μια τέτοια ερμηνεία αντιβαίνει στο άρθρο 48 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εθνικό δίκαιο

- 6 Ο Zakon o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (νόμος για τις υπηρεσίες πληρωμών, τις υπηρεσίες έκδοσης ηλεκτρονικού χρήματος και τα συστήματα πληρωμών· στο εξής: ZPlaSSIED⁵)⁶

⁵ Uradni list RS, αριθ. 7/18, 9/18, όπως διορθώθηκαν, και αριθ. 102/20.

ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των χρηστών και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών πληρωμών και θεσπίζει κανόνες και προϋποθέσεις για την πρόσβαση στους λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (άρθρο 1, σημεία 3 και 9).

Το άρθρο 180, παράγραφος 1, του ZPlaSSIED απαγορεύει κάθε αδικαιολόγητη διαφοροποίηση μεταξύ των καταναλωτών όσον αφορά το άνοιγμα και την πρόσβαση στους λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά:

(1) *«Ο καταναλωτής ο οποίος διαμένει νομίμως στην Ευρωπαϊκή Ένωση και υποβάλλει αίτηση για άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά εντός της Ένωσης ή για χορήγηση πρόσβασης σε τέτοιο λογαριασμό, δεν επιτρέπεται να υφίσταται διακρίσεις εκ μέρους της τράπεζας, ιδίως λόγω της εθνικότητας, τόπου διαμονής, φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκευμάτων ή πεποιθήσεων, πολιτικών ή άλλων φρονημάτων, ιδιότητας μέλους εθνικής κοινότητας, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας σε άλλη χώρα, περιουσιακής κατάστασης, καταγωγής, αναπηρίας, γήρατος ή γενετήσιου προσανατολισμού. Οι προϋποθέσεις που ισχύουν για το άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και για την πρόσβαση σε αυτόν δεν επιτρέπεται να εισάγουν αδικαιολόγητη δυσμενή διάκριση».*

Το άρθρο 181 του ZPlaSSIED καθορίζει τις προϋποθέσεις σχετικά με το δικαίωμα του καταναλωτή να τηρεί λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (το οποίο ταυτόχρονα αντιστοιχεί στην υποχρέωση της τράπεζας να προβαίνει στη σύναψη σύμβασης), καθώς και τις σχετικές εξαιρέσεις:

(1) *«Όλες οι τράπεζες οι οποίες διαχειρίζονται λογαριασμούς πληρωμών καταναλωτών υποχρεούνται να προσφέρουν στους καταναλωτές λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά».*

(3) *«Ο καταναλωτής ο οποίος διαμένει νομίμως στην Ευρωπαϊκή Ένωση, περιλαμβανομένου του καταναλωτή που δεν έχει σταθερή διεύθυνση κατοικίας και του προσώπου που ζητεί άσυλο, καθώς και του καταναλωτή που δεν είναι κάτοχος άδειας παραμονής, αλλά του οποίου η απέλαση είναι αδύνατη για νομικούς ή πρακτικούς λόγους, έχει το δικαίωμα να ανοίξει και να χρησιμοποιήσει λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά σε ορισμένη τράπεζα. Το δικαίωμα αυτό ισχύει ανεξάρτητα από τον συνήθη τόπο διαμονής του καταναλωτή».*

(4) *«Η τράπεζα οργανώνει τη διαδικασία ανοίγματος λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά κατά τρόπον ώστε η άσκηση του εν λόγω δικαιώματος να μην είναι υπερβολικά δυσχερής ή επαχθής για τον καταναλωτή. Η τράπεζα*

⁶ Πρόκειται για την εθνική νομοθετική πράξη η οποία μεταφέρει στη σλοβενική έννομη τάξη την οδηγία 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (ΕΕ 2014, L 257 της 28ης 8. 2014, σ. 214· στο εξής: οδηγία 2014/92/ΕΕ).

προβαίνει στο άνοιγμα του λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά χωρίς περιττή καθυστέρηση ή το αργότερο εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της αίτησης του καταναλωτή πλήρως συμπληρωμένης για άνοιγμα του εν λόγω λογαριασμού πληρωμών».

(5) «Η προθεσμία που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο ισχύει επίσης στην περίπτωση απόρριψης της αίτησης του καταναλωτή για άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά».

(6) «Η τράπεζα απορρίπτει την αίτηση του καταναλωτή για άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, όταν το άνοιγμα του λογαριασμού αυτού θα συνιστούσε παράβαση των νομοθετικών διατάξεων οι οποίες ρυθμίζουν την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σε αυτή την περίπτωση, η τράπεζα λαμβάνει μέτρα σύμφωνα με τη νομοθεσία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας».

(8) «Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 6 και 7 του παρόντος άρθρου, η τράπεζα, αφού λάβει την απόφαση με την οποία απορρίπτει την αίτηση για άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, ενημερώνει τον καταναλωτή αμελλητί, εγγράφως και άνευ οικονομικής επιβαρύνσεως, σχετικά με την απόρριψη της αίτησής του και τους συγκεκριμένους λόγους της απόρριψής της, εκτός εάν τούτο απαγορεύεται από άλλες διατάξεις».

(9) «Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης για άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, η τράπεζα ενημερώνει τον καταναλωτή για τα ένδικο βοηθήματα που διαθέτει κατά της απόρριψης της αίτησής του, για το δικαίωμα να ενημερώσει την Banka Slovenije (Τράπεζα της Σλοβενίας) σχετικά με την εν λόγω απόρριψη, καθώς και για το δικαίωμα να ενεργοποιήσει τον μηχανισμό εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 286 του παρόντος νόμου. Στο εν λόγω ενημερωτικό έγγραφο η τράπεζα αναφέρει επίσης τα απαραίτητα στοιχεία επικοινωνίας».

7 Ο Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (νόμος για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας· στο εξής: ZPPDFT-2 ⁷⁾ ⁸⁾ καθορίζει τα μέτρα,

⁷⁾ Uradni list RS, αριθ. 48/22.

⁸⁾ Πρόκειται για την εθνική νομοθετική πράξη η οποία μεταφέρει στη σλοβενική έννομη τάξη την οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ 2015, L 141 της 5.6.2015, σ. 73), όπως τροποποιήθηκε εσχάτως με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/758 της Επιτροπής, της 31ης Ιανουαρίου 2019, για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά

τα αρμόδια όργανα και τις διαδικασίες για τον εντοπισμό και την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και ρυθμίζει την εποπτεία που πρέπει να ασκείται κατά την εφαρμογή των διατάξεων του εν λόγω Ζακον (νόμου) (άρθρο 1, παράγραφος 1).

Το άρθρο 2, σημείο 1, του ZPPDFT-2 ορίζει την έννοια «νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες», για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, ως εξής:

«Ως νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες νοείται κάθε συμπεριφορά η οποία έχει ως αντικείμενο χρηματικά ποσά ή περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν μέσω της τέλεσης ποινικού αδικήματος και η οποία περιλαμβάνει:

- *πράξεις αγοραπωλησίας συναλλάγματος ή κάθε είδους μεταφορά χρημάτων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων προερχόμενων από την τέλεση ποινικού αδικήματος·*
- *πράξεις που αποσκοπούν στην απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της πραγματικής φύσης, της προέλευσης, της θέσης, της διακίνησης, της διαθεσιμότητας, της κυριότητας ή οποιουδήποτε δικαιώματος σχετικά με χρηματικά ποσά ή άλλα περιουσιακά στοιχεία που προέρχονται από την τέλεση ποινικού αδικήματος».*

Το άρθρο 4, παράγραφος 1, σημείο 1, του ZPPDFT-2 ορίζει ότι οι τράπεζες υποχρεούνται να λαμβάνουν μέτρα για τον εντοπισμό και την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες:

«Οι τράπεζες και τα υποκαταστήματά τους στα κράτη μέλη, τα υποκαταστήματα τραπεζών τρίτων κρατών και οι τράπεζες κρατών μελών που ιδρύουν υποκατάστημα στη Δημοκρατία της Σλοβενίας λαμβάνουν μέτρα για τον εντοπισμό και την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα οποία προβλέπονται στον παρόντα νόμο, πριν από ή κατά την είσπραξη, παράδοση, ανταλλαγή, φύλαξη, διάθεση ή οποιαδήποτε άλλη συμπεριφορά η οποία αφορά χρηματικά ποσά ή άλλα περιουσιακά στοιχεία, καθώς και κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων».

Το άρθρο 17 του ZPPDFT-2 καθορίζει τα καθήκοντα τα οποία αποσκοπούν στον εντοπισμό και την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες:

«(1) Για τον εντοπισμό και την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι υπόχρεες οντότητες διασφαλίζουν, κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους, την

ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τις ελάχιστες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνουν και το είδος των επιπρόσθετων μέτρων που πρέπει να λαμβάνουν τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί για τον μετριασμό του κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε ορισμένες τρίτες χώρες (EE 2019, L 125 της 14.5.2019, σ. 4) (στο εξής: οδηγία 2015/849/EE).

εκπλήρωση των καθηκόντων που καθορίζονται στον παρόντα νόμο και στους κανόνες που θεσπίζονται βάσει αυτού.

(2) Τα καθήκοντα τα οποία προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο περιλαμβάνουν τις ακόλουθες δραστηριότητες:

1. σύνταξη εκτίμησης κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
2. εφαρμογή πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών για την αποτελεσματική ελαχιστοποίηση και τον έλεγχο των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
3. εφαρμογή μέτρων για την ταυτοποίηση των πελατών (στο εξής: εξέταση των πελατών) σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον παρόντα νόμο·
4. κοινοποίηση των απαιτούμενων και ζητούμενων στοιχείων, καθώς και προσκόμιση των εγγράφων στην Urad za preprečevanje pranja denarja [Υπηρεσία της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες] βάσει του παρόντος νόμου·
5. διορισμό αντιπροσώπου (στο εξής: αντιπρόσωπος) και αναπληρωτών αντιπροσώπων, καθώς και δημιουργία των αναγκαίων για την εργασία τους συνθηκών·
6. πρωτοβουλίες για τη διασφάλιση της τακτικής επαγγελματικής κατάρτισης των υπαλλήλων και την καθιέρωση τακτικού εσωτερικού ελέγχου όσον αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο·
7. κατάρτιση καταλόγου δεικτών για την αναγνώριση των πελατών και των συναλλαγών ως προς τους οποίους υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
8. διασφάλιση προστασίας και διατήρησης των δεδομένων και τήρηση των μητρώων που απαιτούνται από τον παρόντα νόμο·
9. εφαρμογή των πολιτικών και των διαδικασιών του ομίλου, καθώς και των μέτρων που αποσκοπούν στον εντοπισμό και την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στο πλαίσιο των υποκαταστημάτων και των θυγατρικών πλειοψηφικής συμμετοχής στα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες·
10. εκπλήρωση λοιπών καθηκόντων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και τους κανόνες που θεσπίζονται βάσει του παρόντος νόμου».

Το άρθρο 18 του ZPPDFT-2 ορίζει τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και τις εκτιμήσεις κινδύνων:

«(1) Ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας συνίσταται στη δυνατότητα του πελάτη να εκμεταλλεύεται το χρηματοπιστωτικό σύστημα με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ήτοι να χρησιμοποιεί, άμεσα ή έμμεσα, επιχειρηματική σχέση, συναλλαγή, προϊόν, υπηρεσία ή δίαυλο παροχής τραπεζικών υπηρεσιών, λαμβανομένου υπόψη του γεωγραφικού παράγοντα κινδύνου (κράτος ή γεωγραφική περιοχή) με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(2) Η υπόχρεη οντότητα προβαίνει σε εκτίμηση κινδύνων ορισμένης ομάδας ή τύπου πελάτη, επιχειρηματικής σχέσης, συναλλαγής, προϊόντος, υπηρεσίας ή διαύλου παροχής τραπεζικών υπηρεσιών και λαμβάνει υπόψη τους γεωγραφικούς παράγοντες κινδύνου όσον αφορά ενδεχόμενη κατάχρηση με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(3) Βάσει των κινδύνων που διαπιστώνονται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, η υπόχρεη οντότητα καταρτίζει εκτίμηση για τους κινδύνους που ενέχει η επιχειρηματική δραστηριότητά της (εκτίμηση κινδύνων της υπόχρεης οντότητας).

(4) Βάσει των κινδύνων που διαπιστώνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου, η υπόχρεη οντότητα καταρτίζει εκτίμηση κινδύνων μέσω της οποίας προβαίνει σε εκτίμηση της επικινδυνότητας του οικείου πελάτη όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (εκτίμηση των κινδύνων οι οποίοι συνδέονται με τον πελάτη).

(5) Οι υπόχρεες οντότητες οι οποίες διαθέτουν υποκαταστήματα και θυγατρικές πλειοψηφικής συμμετοχής σε κράτη μέλη και τρίτες χώρες καταρτίζουν επίσης εκτίμηση κινδύνων του ομίλου, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται τα οικεία υποκαταστήματα και οι οικείες θυγατρικές πλειοψηφικής συμμετοχής, καθώς και ο όμιλος ως ενιαίο σύνολο (εκτίμηση κινδύνων του ομίλου).

(6) Η εκτίμηση κινδύνων και η διαδικασία καθορισμού της εκτίμησης κινδύνων που προβλέπεται στις παραγράφους 2, 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου αντικατοπτρίζουν την ιδιαιτερότητα της υπόχρεης οντότητας και της επιχειρηματικής δραστηριότητά της.

(7) Η υπόχρεη οντότητα καταρτίζει την εκτίμηση κινδύνων που προβλέπεται στις παραγράφους 2, 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου, σε συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδει το αρμόδιο εποπτικό όργανο το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 152, παράγραφος 1, του παρόντος νόμου, βάσει των αρμοδιοτήτων του, λαμβανομένων επίσης υπόψη της έκθεσης η οποία περιέχει τα

συμπεράσματα της εθνικής εκτίμησης κινδύνων, καθώς και της υπερεθνικής εκτίμησης κινδύνων.

(8) Τα πορίσματα που προκύπτουν από την εκτίμηση κινδύνων περί της οποίας γίνεται λόγος στις παραγράφους 2, 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου τεκμηριώνονται από την υπόχρη οντότητα και επικαιροποιούνται από αυτήν τουλάχιστον ανά διετία. Τα τεκμηριωμένα πορίσματα τίθενται στη διάθεση των αρμόδιων εποπτικών οργάνων τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 152, παράγραφος 1, του παρόντος νόμου, κατόπιν αιτήματός τους.

(9) Η υπόχρη οντότητα, όσον αφορά τις σημαντικές μεταβολές στις επιχειρηματικές διαδικασίες της, όπως, για παράδειγμα, την εισαγωγή νέου προϊόντος, νέας εμπορικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένων των νέων διαύλων παροχής τραπεζικών υπηρεσιών, της εισαγωγής νέας τεχνολογίας για νέα και υφιστάμενα προϊόντα ή οργανωτικών μεταβολών, προβαίνει σε κατάλληλη αξιολόγηση όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι μεταβολές αυτές επηρεάζουν την έκθεση της εν λόγω υπόχρη οντότητας στον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(10) Η υπόχρη οντότητα διενεργεί την εκτίμηση κινδύνων περί της οποίας γίνεται λόγος στην προηγούμενη παράγραφο πριν από την επέλευση της μεταβολής σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο, λαμβάνει δε κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με τα αντλούμενα συμπεράσματα, με σκοπό τη μείωση του κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας».

Το άρθρο 21 του ZZPPDFT-2 θεσπίζει μέτρα για την παρακολούθηση του πελάτη:

«(1) Εάν δεν ορίζεται άλλως στον παρόντα νόμο, η παρακολούθηση του πελάτη περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

1. εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και επαλήθευση της ταυτότητάς του βάσει αξιόπιστων, ανεξάρτητων και αντικειμενικών πηγών·
2. προσδιορισμός της οντότητας στην οποία πράγματι ανήκει ο πελάτης [νομικό πρόσωπο]·
3. συλλογή δεδομένων σχετικά με τον σκοπό και την προβλεπόμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης ή της συναλλαγής, καθώς και άλλων δεδομένων κατά τον παρόντα νόμο·
4. τακτική και επιμελής παρακολούθηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που ασκεί ο πελάτης μέσω της υπόχρη οντότητας.

(5) Κατά τον καθορισμό της έκτασης που πρέπει να έχει η εφαρμογή των μέτρων της προηγούμενης παραγράφου, η υπόχρη οντότητα λαμβάνει υπόψη τουλάχιστον:

- τον σκοπό της σύναψης της επιχειρηματικής σχέσης, καθώς και τη φύση αυτής,
- το ύψος των πόρων, την αξία της περιουσίας ή την έκταση της συναλλαγής,
- τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης και την καταλληλότητα της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε σχέση με τον σκοπό για τον οποίο συνήφθη η επιχειρηματική σχέση».

Το άρθρο 22 του ZZPPDFT-2 ορίζει ότι η υπόχρεη οντότητα οφείλει να προβεί στην παρακολούθηση του πελάτη κατά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης με αυτόν.

Το άρθρο 29 του ZZPPDFT-2 καθορίζει τους όρους εξακρίβωσης και επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη:

«(1) Η υπόχρεη οντότητα, όσον αφορά τον πελάτη ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο [...], εξακριβώνει και επαληθεύει την ταυτότητά του και συλλέγει τα δεδομένα που αναφέρονται στο άρθρο 150, παράγραφος 1, σημείο 2, του παρόντος νόμου, εξετάζοντας το δελτίο ταυτότητας του πελάτη παρουσία του τελευταίου. Εάν από το εν λόγω έγγραφο δεν είναι δυνατόν να αντληθούν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, τα στοιχεία που λείπουν αντλούνται από άλλο έγκυρο επίσημο έγγραφο που προσκομίζει ο πελάτης ή παρέχονται απευθείας από τον πελάτη.

(3) Εάν, κατά την εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη κατά το παρόν άρθρο, η υπόχρεη οντότητα αμφιβάλλει για την ορθότητα των δεδομένων που έχουν ληφθεί ή για την αξιοπιστία των εγγράφων και των λοιπών εμπορικών εγγράφων από τα οποία αντλήθηκαν τα δεδομένα, ζητεί επίσης γραπτή δήλωση του πελάτη».

Το άρθρο 64 του ZZPPDFT-2 θεσπίζει πρόσθετα μέτρα για την ενδεδεχόμενη παρακολούθηση του πελάτη:

«(1) Η ενδεδεχόμενη παρακολούθηση του πελάτη περιλαμβάνει, πέραν των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 21, παράγραφος 1, του παρόντος νόμου, πρόσθετα μέτρα τα οποία κατά τον παρόντα νόμο εφαρμόζονται:

1. σε περίπτωση σύναψης σύμβασης τήρησης τρεχούμενου λογαριασμού με τράπεζα ή άλλο παρόμοιο πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο σε τρίτο κράτος·
2. σε περίπτωση σύναψης επιχειρηματικής σχέσης ή εκτέλεσης συναλλαγής κατά το άρθρο 22, παράγραφος 1, σημεία 2 και 3, και το άρθρο 23 του παρόντος νόμου, με πελάτη ο οποίος είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο κατά την έννοια του άρθρου 66 του παρόντος νόμου·
3. όταν οι δικαιούχοι ασφαλιστήριου συμβολαίου ζωής ή ασφαλιστήριου συμβολαίου ζωής συνδεδεμένου με μερίδια επενδυτικών κεφαλαίων και οι πραγματικοί ιδιοκτήτες στους οποίους πράγματι ανήκει ο δικαιούχος είναι

πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα κατά την έννοια του άρθρου 68 του παρόντος νόμου·

4. όταν ο πελάτης ή η συναλλαγή συνδέονται με τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου.

(2) Η υπόχρεη οντότητα διενεργεί ενδελεχή έλεγχο του πελάτη στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου και εφόσον:

1. σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 2, του παρόντος νόμου, εκτιμά ότι ο πελάτης, η επιχειρηματική σχέση, η συναλλαγή, το προϊόν, η υπηρεσία, η χώρα ή η γεωγραφική περιοχή συνεπάγονται αυξημένο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ή

2. διαπιστώνει αυξημένο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 2, σημείο 2, του παρόντος νόμου, καθώς και τη διάταξη του άρθρου 14, παράγραφος 4, του παρόντος νόμου.

(3) Κατά τον προσδιορισμό των πελατών, των επιχειρηματικών σχέσεων, των συναλλαγών, των προϊόντων, των υπηρεσιών, των διαύλων παροχής τραπεζικών υπηρεσιών, των χωρών ή των γεωγραφικών περιοχών ως προς τα οποία εκτιμά ότι υφίσταται αυξημένος κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η υπόχρεη οντότητα λαμβάνει υπόψη τους παράγοντες αυξημένου κινδύνου που καθορίζει ο Υπουργός.

(4) Κατά τον καθορισμό των μέτρων ενδελεχούς ελέγχου του πελάτη, οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές των εποπτικών οργάνων περί των οποίων γίνεται λόγος στο άρθρο 152, παράγραφος 1, του παρόντος νόμου σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου και τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν σε αυτές τις περιπτώσεις».

Σκεπτικό της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 8 Με το άρθρο 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/92/ΕΕ επιβάλλεται στα κράτη μέλη η υποχρέωση, αφενός, να εξασφαλίζουν ότι όλα τα πιστωτικά ιδρύματα ή επαρκής αριθμός πιστωτικών ιδρυμάτων προσφέρουν στους καταναλωτές λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και, αφετέρου, να εξασφαλίζουν την πρόσβαση όλων των καταναλωτών στους εν λόγω λογαριασμούς, λαμβανομένου υπόψη ότι η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου ορίζει ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές που διαμένουν νομίμως στην Ένωση έχουν το δικαίωμα να ανοίξουν και να χρησιμοποιήσουν λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά στα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην επικράτειά τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται στους καταναλωτές το δικαίωμα σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά. Ασφαλώς, το εν λόγω δικαίωμα υπόκειται σε περιορισμούς όταν υφίσταται νόμιμος σκοπός, συνιστάμενος στην αποτροπή της κατάχρησης ενός τέτοιου λογαριασμού για σκοπούς νομιμοποίησης εσόδων

από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη οφείλουν, κατά το άρθρο 16, παράγραφος 4, της οδηγίας 2014/92/ΕΕ, να διασφαλίζουν ότι οι τράπεζες απορρίπτουν αίτηση για λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά στην περίπτωση που το άνοιγμά του συνιστά παράβαση των κανόνων της οδηγίας 2015/849/ΕΕ σχετικά με την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

- 9 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται εάν το άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών στο όνομα πελάτη ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο περιοριστικών μέτρων του ΟFAC συνιστά παράβαση των κανόνων της οδηγίας 2015/849/ΕΕ σχετικά με την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ιδίως όταν το εν λόγω πρόσωπο ουδέποτε καταδικάστηκε αμετάκλητα οπουδήποτε για το ποινικό αδίκημα λόγω του οποίου περιλαμβάνεται στον εν λόγω κατάλογο και όταν εις βάρος του εν λόγω προσώπου δεν έχουν ληφθεί περιοριστικά μέτρα οποιασδήποτε φύσεως σε εθνικό επίπεδο, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε επίπεδο διεθνούς οργανισμού του οποίου το οικείο κράτος ή η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μέλος. Πράγματι, σκοπός της οδηγίας 2015/849/ΕΕ είναι η πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (άρθρο 1), και, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν ότι η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας απαγορεύονται (άρθρο [1, παράγραφος 2]). Η οδηγία 2015/849/ΕΕ ορίζει ότι οι τράπεζες υποχρεούνται κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης να εφαρμόζουν μέτρα επαλήθευσης (εξακρίβωση της ταυτότητας των πελατών, επαλήθευση της προέλευσης των κεφαλαίων και των στοιχείων που αφορούν τον σκοπό και τη φύση των εμπορικών πράξεων), αλλά ουδόλως ορίζεται ότι στο πλαίσιο αυτό λαμβάνεται υπόψη η αναγραφή στον κατάλογο περιοριστικών μέτρων του ΟFAC. Μολονότι το γεγονός ότι η αναγραφή ορισμένου προσώπου στον εν λόγω κατάλογο συνιστά ειδική περίπτωση η οποία δικαιολογεί την άσκηση ενισχυμένης εποπτείας λόγω του αυξημένου κινδύνου, εντούτοις, δεν είναι σαφές εάν δεν πρέπει να επιτραπεί στο εν λόγω πρόσωπο το άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών. Σε περίπτωση που το άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά υπέρ ενός τέτοιου προσώπου συνιστά παράβαση της οδηγίας 2015/849/ΕΕ, τούτο συνιστά, κατά συνέπεια, εξαίρεση από το δικαίωμα πρόσβασης στον εν λόγω λογαριασμό πληρωμών, κατά το άρθρο 16, παράγραφος 4, της οδηγίας 2014/92/ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, τίθεται το ζήτημα κατά πόσον μια τέτοια ρύθμιση συνιστά προσβολή του δικαιώματος στο τεκμήριο αθωότητας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 48 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβανομένου επίσης υπόψη του γεγονότος ότι η αιτιολογική σκέψη 65 της οδηγίας 2015/849/ΕΕ διακηρύσσει ότι η εν λόγω οδηγία σέβεται το δικαίωμα στο τεκμήριο αθωότητας.

Προδικαστικά ερωτήματα

- 10 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το Okrajno sodišče v Mariboru (περιφερειακό δικαστήριο Maribor) υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- 1) Επιτρέπει η διάταξη του άρθρου 16, παράγραφος 4, της οδηγίας 2014/92/ΕΕ στα κράτη μέλη να απαιτούν από τις τράπεζες να απορρίπτουν την αίτηση καταναλωτή για άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, για τον λόγο ότι ο καταναλωτής αυτός περιλαμβάνεται στον κατάλογο OFAC –ήτοι στον κατάλογο του Office of Foreign Assets Control of the US Department of the Treasury (Γραφείου ελέγχου των αλλοδαπών περιουσιακών στοιχείων του Υπουργείου οικονομικών των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής)– οπότε το άνοιγμα ενός τέτοιου λογαριασμού θα συνιστούσε παράβαση των κανόνων της οδηγίας 2015/849/ΕΕ σχετικά με την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας;
  - 2) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα, υφίσταται εξαίρεση όταν ο εν λόγω καταναλωτής ουδέποτε καταδικάστηκε οπουδήποτε για το ποινικό αδίκημα λόγω του οποίου περιλαμβάνεται στον εν λόγω κατάλογο και/ή όταν εις βάρος του εν λόγω καταναλωτή δεν έχουν ληφθεί περιοριστικά μέτρα οποιασδήποτε φύσεως από το οικείο κράτος μέλος, την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλο διεθνή οργανισμό του οποίου το οικείο κράτος μέλος ή η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μέλος;
  - 3) Συνεπάγεται η καταφατική απάντηση στο πρώτο ερώτημα τη μη συμμόρφωση με το άρθρο 48 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα στο τεκμήριο αθωότητας;
  - 4) Συνεπάγεται η αρνητική απάντηση στο δεύτερο ερώτημα τη μη συμμόρφωση με το άρθρο 48 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα στο τεκμήριο αθωότητας;